

A2.9 Burocrazia e pratiche amministrative

- Orientarsi nel sistema di sicurezza sociale, nei permessi di lavoro e nella documentazione burocratica.
- Conosci i tuoi obblighi e la documentazione necessaria nel paese.

L'occupazione	<i>(Zatrudnienie)</i>	Il servizio pubblico	<i>(Usługa publiczna)</i>
La disoccupazione	<i>(Bezrobocie)</i>	Il funzionario pubblico	<i>(Urzędnik)</i>
L'autorità	<i>(Władza; urząd)</i>	Il municipio	<i>(Ratusz)</i>
Le pratiche burocratiche	<i>(Procedury biurokratyczne)</i>	Il permesso di lavoro	<i>(Pozwolenie na pracę)</i>
Il documento	<i>(Dokument)</i>	Avere un appuntamento	<i>(Mieć umówione spotkanie)</i>
Obbligatorio	<i>(Obowiązkowy)</i>	Il codice fiscale	<i>(Numer identyfikacji podatkowej (kod fiskalny))</i>
La scadenza	<i>(Termin (wygaśnięcia))</i>	Fare domanda	<i>(Złożyć podanie)</i>
Il certificato	<i>(Zaświadczenie; certyfikat)</i>	Presentare	<i>(Przedstawić; złożyć (dokument))</i>

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst.

La **tessera sanitaria** certifica il **codice fiscale** e serve per andare dal medico, comprare medicine o prenotare visite nel **Sistema Sanitario Nazionale**. È anche la **Carta Nazionale dei Servizi**: una volta attivata puoi usare i **servizi online** delle Pubbliche Amministrazioni. Ai neonati la prima tessera arriva automaticamente e vale un anno; poi l'Agenzia ne manda un'altra, valida sei anni, quando la ASL ha i dati. Se l'hai persa, puoi richiederla alla ASL o all'Agenzia.

Karta ubezpieczenia zdrowotnego potwierdza **kod podatkowy** i jest potrzebna, aby iść do lekarza, kupić leki lub umawiać wizyty w **Narodowej Służbie Zdrowia**. Jest także **Krajową Kartą Usług**: po aktywacji możesz korzystać z **usług online** administracji publicznej. Noworodkom pierwsza karta przychodzi automatycznie i jest ważna przez rok; potem Agencja wysyła kolejną, ważną przez sześć lat, gdy ASL ma dane dziecka. Jeśli ją zgubiłeś/-aś, możesz wystąpić o nią w ASL lub w Agencji.

1. Per quale motivo è utile la tessera sanitaria in farmacia?
  - a. Per pagare il biglietto dell'autobus
  - b. Per acquistare un medicinale
  - c. Per cambiare la patente
  - d. Per aprire un conto in banca
2. Cosa succede dopo che la tessera è attivata come Carta Nazionale dei Servizi?
  - a. Ti iscrivi automaticamente a una scuola
  - b. Puoi accedere ai servizi online delle Pubbliche Amministrazioni
  - c. Ricevi automaticamente una nuova tessera ogni anno
  - d. Puoi scegliere il medico senza documenti

3. Quanto tempo vale la nuova tessera del bambino quando la ASL ha i suoi dati?
- Sei anni
  - Dieci anni
  - Un anno
  - Sei mesi

1-b 2-b 3-a

2. Gramatyka: Czas przeszły dokonany z nieregularnymi imiesłowymi czynnościowymi

Niektóre imiesłowy czasu przeszłego są nieregularne i używa się ich, aby mówić o niedawnych czynnościach.

Verbo (Czasownik)	Participio irregolare (Nieregularny imiesłów czasu przeszłego)	Esempio (Przykład)
Essere (być)	Stato (był)	Il funzionario è stato molto gentile. (Urzędnik był bardzo miły.)
Dire (powiedzieć)	Detto (powiedziany)	Ho detto che ho un appuntamento oggi. (Powiedziałem/Powiedziałam, że mam dziś umówioną wizytę.)
Fare (robić)	Fatto (zrobiony)	Ho fatto domanda per il permesso di lavoro. (Złożyłem/Złożyłam wniosek o pozwolenie na pracę.)
Scrivere (pisać)	Scritto (napisany)	Hai scritto il codice fiscale? (Napisaleś/Napisalaś kod podatkowy?)
Vedere (widzieć)	Visto (widziany)	Avete visto dov'è il municipio? (Widzieliście, gdzie jest ratusz?)
Prendere (wziąć)	Preso (wzięty)	Non hanno preso appuntamento per oggi. (Nie umówili wizyty na dziś.)

- Buongiorno, è già _____ qui per il rinnovo del documento?
 a. stati   b. stato/a   c. stato   d. essuto
- Ho _____ al funzionario che ho un appuntamento alle dieci.
 a. detta   b. detto   c. diciuto   d. dicto

1. stato 2. detto

Przepisz zwroty

- (Essere) Il funzionario è molto gentile oggi.
 _____
 (Urzędnik był dziś bardzo uprzejmy.)
- (Dire) Io dico che ho un appuntamento domani.
 _____
 (Powiedziałem, że mam jutro umówione spotkanie.)
- (Fare) Noi facciamo domanda per il permesso di lavoro.

(Złożyliśmy wniosek o pozwolenie na pracę.)

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązanim znaczeniu.

a. Fare domanda	1. Il numero personale
b. Avere un appuntamento	2. Ho chiesto il permesso
c. Ho fatto domanda	3. Chiedere il permesso
d. Il codice fiscale	4. Avere una data fissata

a-3 b-4 c-2 d-1

2. Ogłoszenie urzędu gminy: wizyty w sprawach ewidencji ludności (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: codice fiscale, scadenza, permesso di lavoro, appuntamento, fatto domanda, presentarti

Il Comune informa che per alcune pratiche anagrafiche è obbligatorio prendere un _____ online o allo sportello. Al momento della richiesta bisogna presentare un documento valido e il _____ ; ai cittadini non UE può essere richiesto anche il _____ .

Se hai già _____ , porta la ricevuta e controlla la _____ dei documenti prima di _____ . In caso di disoccupazione, il Comune può chiedere un certificato o una dichiarazione per completare la pratica. Per informazioni sui servizi pubblici, visita la sezione "Sportello del cittadino" sul sito.

Urząd Gminy informuje, że w przypadku niektórych spraw z zakresu ewidencji ludności (zameldowanie, zaświadczenia, aktualizacja danych) obowiązkowe jest umówienie wizyty online lub w urzędzie. Podczas składania wniosku należy okazać ważny dokument tożsamości oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP); od obywateli spoza UE może być również wymagane pozwolenie na pracę.

Jeśli już złożyłeś/-aś wniosek, przynieś potwierdzenie i przed wizytą sprawdź termin ważności dokumentów. W przypadku bezrobocia Urząd Gminy może poprosić o zaświadczenie lub oświadczenie, aby zakończyć procedurę. Aby uzyskać informacje o usługach publicznych, odwiedź na stronie sekcję „Biuro Obsługi Obywatela”.

1. Quali documenti devi portare al Comune e cosa devi controllare prima dell'appuntamento?
- _____

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

L'appuntamento al municipio è stato fissato per martedì mattina.

Prawda Fałsz

Per avviare la pratica basta portare i documenti, senza fare nulla online prima.

Chi parla ricorda a un collega che il suo permesso di lavoro sta per scadere.

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Ieri _____ i documenti al municipio per il permesso di lavoro. *(Wczoraj złożyłem dokumenty w urzędzie gminy w sprawie pozwolenia na pracę.)*
a. ho presentato   b. hai presentato   c. ho presentato
d. presentavo
2. Stamattina _____ la domanda per il codice fiscale allo sportello. *(Dziś rano złożyłem wniosek o kod podatkowy w okienku.)*
a. sono presentato   b. presenterò   c. ho presentata
d. ho presentato
3. La settimana scorsa _____ al funzionario pubblico che avevo già un appuntamento. *(W zeszłym tygodniu powiedziałem urzędnikowi, że miałem już umówioną wizytę.)*
a. sono detto   b. ho detto   c. ho dire   d. hai detto

1. ho presentato 2. ho presentato 3. ho detto

5. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania

- Funzionaria comunale:** *Buongiorno, ha un appuntamento per la pratica di residenza? (Dzień dobry, czy ma pan/pani umówioną wizytę w sprawie zameldowania?)*
- Cittadino:** *Sì, alle dieci. Devo presentare il mio documento e il codice fiscale. (Tak, na dziesiątą. Muszę przedstawić dokument tożsamości i kod podatkowy.)*
- Funzionaria comunale:** *Perfetto. Mi dà anche il certificato di nascita, se lo ha? È obbligatorio per la domanda. (Świetnie. Czy może mi pan/pani też dać akt urodzenia, jeśli pan/pani go ma? Jest obowiązkowy do złożenia wniosku.)*
- Cittadino:** *Ce l'ho qui. C'è una scadenza per fare la domanda dopo il trasferimento? (Mam go tutaj. Czy jest jakiś termin na złożenie wniosku po przeprowadzce?)*
- Funzionaria comunale:** *Sì, è meglio farla entro venti giorni. Ora registro i dati e le dico se manca qualche documento. (Tak, najlepiej złożyć go w ciągu dwudziestu dni. Teraz zarejestruję dane i powiem, czy brakuje jakiegoś dokumentu.)*

1. Quali documenti deve presentare il cittadino al municipio?

---

2. Cosa controlla la funzionaria sul documento?

---

6. Odpowiedz na pytania, używając słownictwa z tego rozdziału.

Ho già fatto domanda e ho presentato il documento richiesto. / Sono andato/a al municipio e ho chiesto informazioni a un funzionario pubblico. / Il certificato era scaduto, quindi ho preso un nuovo appuntamento.

1. Hai appena ricevuto una lettera dal municipio per una pratica: quale documento devi presentare e qual è la scadenza per l'appuntamento?
_____
2. Ricordi una situazione recente con un servizio pubblico (ASL, INPS o comune): quale pratica hai fatto e quali documenti ti hanno chiesto?
_____

7. E-mail

Oggetto: Appuntamento Ufficio Anagrafe - documenti necessari

Gentile Sig./Sig.ra Rossi,

Le confermiamo l'appuntamento di martedì alle **10:20** presso il **Municipio** (sportello 3) per la Sua pratica di iscrizione.

Per favore **presenti**:

- un **documento** di identità valido
- **codice fiscale** (tessera sanitaria o certificato)
- se disponibile, il **permesso di lavoro**

Se Le manca un documento, ci scriva prima dell'appuntamento.

Cordiali saluti,

Paola Bianchi - Ufficio Anagrafe

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Le scrivo per confermare che ho tutti i documenti. / Ho una domanda sulla scadenza del documento. / Posso presentare la ricevuta della domanda al posto del permesso?*

_____

_____

Ważne czasowniki

Fare (robić)

Passato prossimo

io	ho fatto
tu	hai fatto
lui/lei	ha fatto
noi	abbiamo fatto
voi	avete fatto
loro	hanno fatto

Presentare (przedstawić)

Passato prossimo

ho presentato
hai presentato
ha presentato
abbiamo presentato
avete presentato
hanno presentato